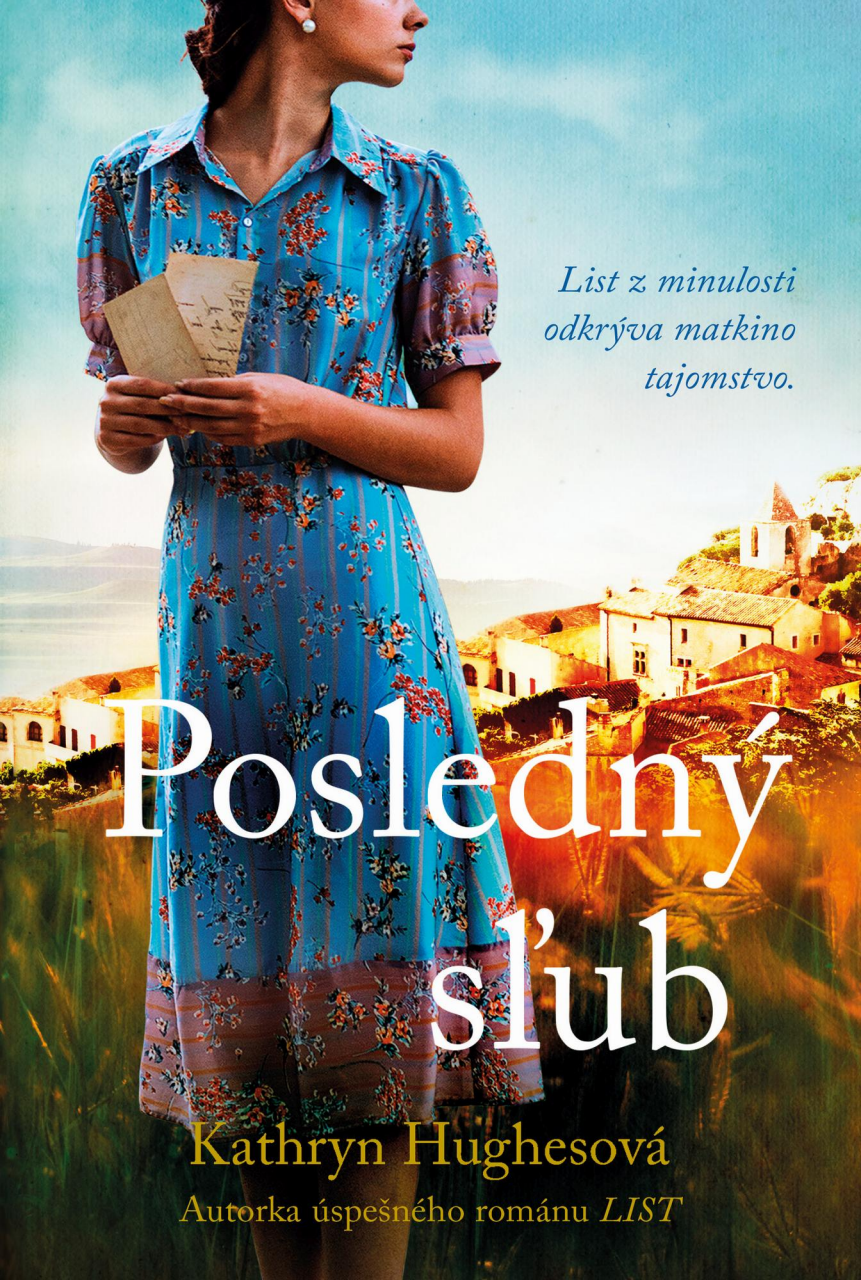

*List z minulosti
odkrýva matkino
tajomstvo.*

Posledný sľub

Kathryn Hughesová

Autorka úspešného románu *LIST*

Posledný sľub

Posledný sľub

Kathryn Hughesová

Original title: **Kathryn Hughes: HER LAST PROMISE**

Copyright © 2019 Kathryn Hughes

First published in 2019 by HEADLINE REVIEW,
an imprint of HEADLINE PUBLISHING GROUP

Kathryn Hughesová si uplatňuje morálne právo
identifikovať sa ako autorka tejto knihy.

Cover design by Siobhan Hooper. Cover images © Alexia Feltser/
Arcangel Images (figure) and David Ridley/Arcangel Images (background)

Translation © Barbora Al Zafari, 2020

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2020

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Oľfia Škvarnová

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti
sú buď výtvorom autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne,
a preto akákoľvek podobnosť so skutočnými živými
alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami,
udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom,
či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou,
alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-573-0019-9

Pre Roba

*Za všetko, čo si pre mňa urobil,
a za všetko, čo pre mňa ešte urobíš.*

„Sledujem ťa už pol hodinu, motýlik. Pokojne sedíš na žltom kvete a neviem, či sa sýtiš, alebo len spíš. Nehýbeš sa, no žiješ. Keď ustrnieš ešte viac, nájde si ťa vánok a prisľúbi ti radosť, čo ťa čaká medzi stromami, a ty jej poletíš v ústrety.“

William Wordsworth: *Motýľovi*

„Donde una puerta se cierra, otra se abre. – Keď sa jedny dvere zatvoria, otvoria sa ďalšie.“

Miguel de Cervantes:
Dômyselný rytier Don Quijote de la Mancha

2018

Všetko sa to začalo v novembri. Jasne si vybavujem ťaživú oblohu, čiernu ako uhoľ, a hmlu, ktorá visela asi pol metra nad trávnikom. Vlhký puch hnijúceho lístia zmiešaný s dymom z ohňa. Akoby celá záhrada niesla na pleciach ťažobu svojho bremena. Vlastne si ani nie som istá, prečo je to tak, ale počasiť vždy ako keby odrážalo pochmúrny začiatok príbehu. No možno sa až príliš snažím. Možno som mala začať tým listom. Koniec koncov ním sa celý príbeh skutočne začína. On bol katalyzátorom všetkého, čo nasledovalo.

List som hodila na kuchynský stôl a zapla rýchlovarnú kanvicu. Vedela som, že potrebujem oporu v kofeíne, než nazbieram silu ho otvoriť. Úplne som stratila chuť do jedla, no po chvíli otáľania som predsa len vsunula koniec chleba do hriankovača a opäť sa zahľadela na list. Moje meno a adresa na ňom boli napísané na stroji. Honosne pôsobiaca obálka mala sýtu krémovú farbu a bola podozrivo hrubá. Mohla som to vedieť. Odosielateľ považoval jej obsah za taký dôležitý, že som si poň musela ísť na poštu. Oprela som ju o chlebovnicu a z poličky vybrala hrnček s nápisom *Najlepšia mama na svete*. Hodila som vrecúško s čajom do hrnčeka, opäť zobrala do rúk list a začala sa ním ovievať. Naschvál som odkladala jeho

otvorenie, lebo som vedela, že keď tak urobím, môj život už nikdy nebude taký istý.

Nechala som neotvorený list na stole a s hrnčekom v ruke som prešla k oknu, predlžujúc pocit sladkej nevedomosti, koľko to len šlo. Dívala som sa do záhrady až k starému gaštanu, v ktorého tieni ešte stále parkovalo Dylanovo červeno-žlté autíčko na hranie. Jeho strechu pokrývala zelená vrstva machu, čo až tak neprekvapovalo, keďže syn na ňom už roky nejazdil. Aj pieskovisko v tvare korytnačky ešte bolo vsadené do trávnik a pod ním dávno vyschnutá tráva. Pred očami sa mi vybavilo celé Dylanovo detstvo, s láskou som spomínala na malé čajové posedenia, ktoré usporadúval pre svojich macíkov v domčeku na hranie, keď si myslel, že sa nedívam. Teraz ho nazýva budú a popiera, že by niekedy vlastnil nejakú čajovú súpravu. Tá je však bezpečne zabalená a uložená na povale, pripravená pre moje vnúčatá.

Predstavila som si Dylana samého v internátnej izbe, ako si, ponorený do kníh, šúcha unavené oči, so žalúdkom škvrkajúcim od hladu, bez istoty, čo a kedy bude najbližšie jesť. Keď sme ho tam s Ralphom prvý raz viezli, so škatuľou plnou panvíc a kuchynského náčinia, chcela som mu ju spolu s nákupom vyložiť v spoločnej kuchyni. No v chladničke už nebolo miesto na ovocie ani zeleninu, ktoré som so sebou zobrala, zaplňali ju iné veci, nevyhnutné pre život – pivo, vodka, vrečko zvädnutého šalátu. Vtedy som mala pocit, že všetky tie roky starostlivosti sú šmahom ruky preč. Tu nebude nikto, kto by sa uistil, či pije dostatočné množstvo vody alebo či si zobral svoj denný prídel vitamínov. A bolo to tak správne. Momentálne žije z pravidelného prísunu pizze, sladkostí a lacného piva z Tesca. Presviedča ma, že počas prvého semestra aj tak nikto nič nerobí. Nečudo, že je naše zdravotníctvo v takom stave.

Opláchla som hrnček v dreze a vyšla hore schodmi do Dylanovej izby. Steny boli prázdne, len kde-tu so zvyškami lepidla, ktorým si Dylan lepil plagáty na stenu. Zvalila som sa na jeho posteľ a rukou pohladila deku s logom Manchester City. Celý jeho život by sa dal merať dekami. Prvá bola svetlomodrá, s malými zajačikmi a kačičkami. Potom sme mali Teletubbies, Boba staviteľa, krátku fázu Barbie, Thunderbirds a napokon túto. Na univerzitu si ju však so sebou nevzal. Trval na tom, že si zoberie len veci pre dospelých, a vtedy som si uvedomila, že jeho detstvo je úplne a skutočne na konci.

Teraz študuje medicínu v Newcastli a ja by som naňho nemohla byť viac hrdá. Pracoval na tom tak tvrdo a vzhľadom na to, že nás jeho otec opustil, keď mal Dylan šesťnásť, bol to skoro zázrak. Je to jedna z vecí, ktorú neviem Raphovi odpustiť, no keď je vaša sekretárka v siedmom mesiaci tehotenstva s vašimi dvojčatami, dá sa urobiť niečo iné? Cítila som, ako sa ma chytá známa zatrpknutosť. S Ralphom sme sa celé roky snažili o druhé dieťa, no nebolo nám súdené. Myslím si, že som sa s tým sklamaním celkom dobre vyrovnala. Celú svoju energiu som vložila do výchovy Dylana a Ralph do spávania so svojou sekretárkou. Počas tých rokov to bol vlastne celý rad sekretárook, ktorý vyvrcholil Susie – matkou jeho dvojčiat, dievčatiek. Som si istá, že ich miluje, vždy ma však veľmi pobaví, keď si pomyslím, ako musí vo svojom veku bojovať s požiadavkami dvoch dojčiat a mladej ženy, ktorej IQ nie je oveľa vyššie ako tých detí. Prirodzene, Susie musela zanechať prácu a jeho súčasná sekretárka má modrý preliv a nosí tvídové sukne. Nemôžem si pomôcť, ale Susie musela mať prsty vo výbere svojej nasledovníčky. Ralph má teraz päťdesiatpäť, rovnako ako ja. Mal by si užívať pokojnejšie roky. Zopár golfových výletov do roka s kamarátmi, vyleštené športové auto, večer

oddych pri pohári vína a dobrom filme. Namiesto toho musí chodiť na dovolenky, ktorých výber diktuje dostupnosť detských klubov, a vlastní veľké rodinné auto, jediné vozidlo schopné odviezť celé to príslušenstvo, ktoré potrebuje jeho rodina, kamkoľvek idú. A čo sa týka večerných chvíľ oddychu, tie sú odsúdené na dávnu spomienku. Dvojčatá sú najnáročnejšie v čase uspávania, aspoň si tak myslím. Celé večery trávi behaním s jedným alebo rovno s oboma hore-dolu schodmi, snažiac sa ich podplatiť čoraz extravagantnejšími ponukami, len aby už bol pokoj. No stále platí „Ako si ustelieš, tak budeš spať“.

Že ten list raz príde, som vedela od chvíle, keď Ralph vyšiel z našich dverí, no aj tak som sa nedokázala prinútiť otvoriť ho. Znie to pateticky, ale vedela som, že nebudem schopná čítať slová, ktoré mi oficiálne zvestujú, že nášmu manželstvu je koniec. Zatvorila som dvere Dylanovej izby a vrátila sa dole, s náhlou dychtivou túžbou mať to už za sebou. Zobrala som list do rúk a prstom prešla popod záklopku. Papier vnútri mal rovnakú sýtu krémovú farbu ako obálka. Zložila som si okuliare z vrchu hlavy, založila ich na oči a začala som čítať: „Vážená pani Richardsová...“ Kým som dočítala, ledva som sa udržala na nohách. Ten list ani náhodou nebol od Ralphovho právnika.

1978

Violet Dobbsová sledovala svoj odraz v puknutom zrkadle nad kuchynským drezom. Zvyšky ich večere plávali v miske so studenou vodou – napučané kôrky chleba, rozmočené hrášky, masťné škvrny od masla na hladine. Prevrátila misku, vyliala z nej špinavú vodu a z odtoku vyzbierala kúsky jedla. Osušila si ruky kuchynskou utierkou a vrátila sa k zrkadlu. Prostredníkmi oboch rúk si vyhladila pokožku medzi obočím, snažiac sa odstrániť dve vertikálne vrásky, ktoré tam vznikli akoby za noc. Naozaj sa už musí prestať toľko mračiť. Cez plece pozrela na Taru, ktorá ležala zababušená v hrubej perine a teatrálné drkotala zubami. Z vnútornej strany okna sa už začal na okennej tabuli vytvárať srieň.

Violet sa inštinktívne zamračila, no potom si pripomenula sľub, ktorý si dala len pred niekoľkými sekundami. „Si v poriadku, dievčatko moje?“

„Nie, nie som. Musíme dnes ísť, mami? Je prekliata zima.“

„Rozprávaj slušne, Tara,“ napomenula ju. Naniesla si trochu rúžu a stisla pery. „Áno, ja tam dnes večer musím ísť, pretože potrebujeme peniaze.“ Otočila sa k dcére a pokračovala jemnejším tónom: „Pozri, viem, že nerada chodíš so mnou, no neviem, čo iné robiť. Alebo by si radšej zostala tu?“

Tara si pritlačila termofoor k hrudi. „Nie! Nemôžem zostať sama doma, keď on je len o poschodie nižšie.“ Vytiahla si drsnú sivú vojenskú deku až po bradu, akoby jej to malo poskytnúť nejakú ochranu.

„Tara, zlatíčko, aj keby sem prišiel búchať na dvere, nemusíš ho pustiť dnu.“

„Ale veď on je náš domáci, mami, má kľúč. Nemôžem ho zastaviť.“

Violet pokrútila hlavou. „Nie je to správne, som si úplne istá, že na niečo také existuje nejaký zákon. Možno to tu vlastní, ale toto tu je náš domov. My platíme nájom.“ Violet si všimla, ako jej dcéra zdvihla obočie. „Nepozerať sa tak na mňa, Tara. Platíme ho vtedy, keď si to môžeme dovoliť.“ Opäť sa zadívala do zrkadla a prstom si zo zubov zotrela červený rúž. „V každom prípade dnes večer to spravím.“ Urobila piruetu. „Ako vyzerám?“

„Krásne a určite si si toho vedomá.“

„Och, tým si nie som istá. Pozri na tieto vrásky na čele.“

„No jasné! Bodaj by som bola aspoň taká škaredá ako ty.“

Violet sa posadila na posteľ vedľa dcéry a dotkla sa jej studeného líca. „Ty tomu ešte celkom nerozumieš, však, zlatíčko?“ Ukázala prstom na svoju tvár. „Pozri, koľko si toho musím na seba naplieskať. No ty, ty si nádherná od prvej sekundy, keď sa zobudíš, až po chvíľu, keď sa tvoja hlavička opäť dotkne vankúša. Nepotrebuješ nič, aby si zlepšila svoju mladistvú krásu.“

Tara si prekrížila ruky cez prsia a zamračila sa. „To hovoríš len tak. Ani zďaleka nie som taká pekná ako ty.“

„Postupne sa naučíš milovať sama seba, Tara. Nechci tak rýchlo dospieť. Máš to všetko ešte pred sebou.“ Violet vtiahla líca dovnútra. „Myslíš si, že som tieto líčne kosti mala aj

v štrnástich? Myslíš si, že som mala postavu presýpacích hodín, kým som ešte chodila do školy?“ Pokrútila hlavou. „Nie, bola som ako lata, chlapci sa za mnou ani len neobzreli.“

„Prestaň s tým, mami! Veď si mala štrnásť, keď si otehotnela so mnou!“

Violet sa vyhla Tarinmu pohľadu a sklopila oči na posteľ. „Ach... áno... No to bolo... iné.“

Tara zamyslene vytrhávala chumáče z deky. „A kde je môj otec teraz?“

„Nemám poňatia, Tara. To predsa dobre vieš. Jeho rodičia sa odsťahovali do Mongolska a on nemal inú možnosť, iba ísť s nimi.“ Violet tľapla rukami a potom si ich o seba pošúchala, naznačujúc, že táto téma je ukončená.

Tara jej reč tela nesledovala. „Myslíš si, že by zostali, keby vedeli o mne?“

„Som si istá, že on by zostal. Hoci sme boli mladí, boli sme do seba veľmi zaľúbení.“ Uhladila dcére zatúlaný pramienok vlasov za ucho a usmiala sa. „Ale nám je dobre aj takto, či nie, Tara? Robím, čo môžem. Si pre mňa všetkým, dievčatko moje, na to nezabúdaj.“

V tej chvíli ich obe vystrašilo náhle búchanie na dvere. „Otvorte, to som ja, Colin.“

„Prepánajána,“ zašepkala Violet. Potom žmurkla na Taru. „Ehm... aký Colin?“ spýtala sa.

„Nezahrávaj sa so mnou, Violet. Dlhuješ mi nájomné.“

„Ja viem. A dostaneš ho na budúci týždeň.“

„Na budúci týždeň je neskoro. Už som ťa varoval, takže teraz mi nedávaš inú možnosť.“ V hrsti mu zaštrngal zväzok kľúčov.

„On ide dnu, mami,“ šepla Tara a schúlila sa mame pod pazuchu.

Violet vstala z postele a založila si ruky v bok. „Mňa len tak nevyľaká.“

Colin rozrazil dvere a vtrhol do izby, chlpaté brucho mu vykúkalo spod pletenej vesty. „Meškáš už štyri týždne, Violet!“ zručol. „Čas vypršal.“

„Ale no tak, Colin, nemôžeme sa nejako dohodnúť?“ spýtala sa Violet mäkkým hlasom, aký by bol vhodný skôr na upokojenie podráždeného batolaťa. Rukou ukázala na ošúchané kreslo, ktorého látka bola umastená ešte od minulého nájomníka. „Sadni si, nech sa porozprávame.“ Potom kývla na Taru. „Dones pánu Simpsonovi pohár whisky, dobre?“

Colin sa zvalil do kresla a vzal si do ruky pohárik. „Ja tiež musím platiť účty, vieš? Toto nie je nejaký hostel pre ľudí bez domova.“

„Ja viem, ja viem,“ udobrovala si ho Violet. „A som si istá, že si rozumný muž.“ Pritiahla si k nemu stoličku a prstom mu prešla po predlaktí, sledujúc líniu vyblednutého tetovania. „No my s Tarou sme predsa dobré nájomníčky, či nie? Alebo by si tu mal radšej niekoho, kto by celé noci žúroval? Predstav si všetok ten rock a punk, z ktorého by ti až nadskakoval strop, a ty by si sa prehadzoval v posteli, neschopný zaspať. Alebo nájomníci, ktorí by toto miesto zmenili na drogový pelech. A potom čo, hm? Smrdelo by to tu od marišky a na dvere by celé noci búchali drogovó závislí. Naozaj by si to chcel?“ Stisla mu biceps a usmiala sa. „Namojdušu, Colin, ty už zase posilňuješ?“

Domáci dopil whisky a postavil sa. „Dobrý pokus, Violet.“ Pohár prudko postavil na stôl. „Plnú platbu do ôsmej hodiny, inak si vonku na dlažbe.“

Violet pohľadom zabľúdila k nástenným hodinám. „Ale veď je pol siedmej.“

Pokrčil chlpatými plecami. „To nie je môj problém.“

Violet za ním zavrela dvere. „Prekliaty ľudoop.“ Striaslo ju. „Chudera pani Simpsonová musí s tým neandertálcom spávať na jednej posteli.“

„Čo teraz budeme robiť, mami?“ zľakla sa Tara. „Povedal o ôsmej.“

Violet sa načiahla za svojím umelým kožuchom. „Neboj sa, Tara, to len tak múti vodu. Nevenuj tomu pozornosť. Chce iba dokázať svoju chlpskú silu a nadradenosť.“

Obkrútila si okolo krku bou z pierok a zobrala kabelku. „Tak poď, dievčatko moje. Ty a ja proti celému svetu. My im ešte ukážeme.“

Larry Valentine nenechal nič na náhodu. Na dnešný večer muselo byť všetko dokonalé. Všetko, od ľahučkých *vol-au-vents*, plnených hríbkami, až po kvalitu šampanského. Larry nebol nejaký veľký odborník na šampanské, radšej si dal dobrý pohár piva, no vedel, že na jeho brata extravagantná fľaša Taittingeru urobí dojem. Do nízkeho krištáľového pohára dal zo pár kociek ľadu a na povzbudenie si doň nalial whisky. Pri prvom hlte trpkkej chuti alkoholu ho striaslo, no potom hodil zvyšok pohára do seba, až sa mu oči zaliali slzami a v nose ho zaštipalo. Dvakrát sa zhlboka nadýchol, vydýchol, pery zovreté, hánky od zvierania operadla stoličky už úplne biele. Zakaždým, keď si pomyslel na Martina, srdce mu začalo biť rýchlejšie, než bolo preňho dobré. Znovu rozprestrel noviny a zahľadel sa na tú čiernobielu fotografiu. Martin sa na nej usmieval do objektívu a jeho mladá nevesta sa túlila k jeho ramenu a dívala sa naňho s neskrývaným pohľadom plným zbožňovania. Larry prstom prešiel po Carolinej tvári, pátrajúc po akýkoľvek náznakoch pretvárinky a ľútosti, že si zobrala jeho brata, a nie jeho. Prirodzene, pozvánku na ich svadbu nedostal. Ani žiadnu nepotreboval. Keď Carol s davom svojich družičiek navlečených v ružovom tafte prešla uličkou k oltáru, prešmykol sa do zadnej časti kostola. Videl bratov výraz, keď sa otočil a prvý raz zbadal svoju nevestu. Tvár mu priam

žiarila nefalšovanou radosťou a, ak sa Larry nemýlil, aj náznakom samolúbosti. Larry musel zatvoriť oči a v snahe opäť sa sústrediť na svoj dych zovrel ruky do pästí ako z ocele.

Keď sa kňaz spýtal, či niekto nemá námietky proti tomu, aby sa tí dvaja zobrali, Larry si hryzol do pery tak silno, až mu ústa zaplavila kovová príchuť krvi. Z kostola sa vytratil vo chvíli, keď šťastná dvojica podpisovala v sakristii sobášnu knihu. Nemal v úmysle ísť tým dvom pogratulovať.

Odtiahol záclonu nabok a zahľadel sa na ulicu. Nechal bránu otvorenú, aby Carol nemusela vyjsť z auta a stlačiť zvonček. Jemne mrholilo a zbytočne by jej to zničilo účes z tých jemných blond vlasov. Vždy bol k nej taký pozorný, vždy uprednostňoval jej potreby pred svojimi. Bol by pre ňu urobil čokoľvek.

Zaškrípanie pneumatík na štrku ho upozornilo na ich príchod. Neisto podišiel k vchodovým dverám, pričom sa zastavil v chodbe, aby sa na sekundu zadíval na seba v zrkadle. Oblizol si prostredník a uhladil ním obočie, potom si na seba strekol trochu voňavky, hoci posledná dávka mu stále držala na pokožke. Rozopol si ešte jeden gombík na naškrobenej bielej košeli, odhrnul si ofinu z čela a vyšiel pred dvere. Zahľadel sa na Martina, sediaceho za volantom, ako si zubami sťahuje z rúk kožené rukavice. Na strane spolujazdca sa otvorili dvere a zjavila sa v nich Carolina elegantná topánka, štíhly členok, krehký ako nejakej aristokratky. Prehovorila prvá: „Ako sa máš Larry?“ Pozrela na dom a zošpúlila pery, akoby chcela zapísať, no nevyšiel z nich žiaden zvuk. „Fíha, máš to tu veľmi pekné.“

Larry cítil, ako sa mu trasú ruky, tak si ich rýchlo strčil do vreciek nohavíc. Nebol si celkom istý protokolom, ktorý sa v tejto situácii vyžaduje. Nebolo to každý deň, čo vítal svojho